

Тема 9: МЕТОДИКА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.

Тема самостійної роботи: МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЛІДЕРСТВО В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Мета заняття

Ознайомитися з видами управлінських рішень, етапами процесу прийняття управлінських рішень в охороні здоров'я. Навчитися характеризувати кожен з етапів прийняття управлінського рішення, визначати стилі керівництва.

Обґрунтування мети. Прийняття рішення – складний та відповідальний процес управлінської діяльності, який використовується керівниками всіх рівнів системи охорони здоров'я. Кваліфіковане прийняття управлінського рішення сприяє підвищенню ефективності діяльності закладу, забезпечує раціональне використання ресурсів та дотримання оптимального організаційного клімату в робочому колективі. Щоденна робота керівника неможлива без використання знань та навичок щодо прийняття рішень.

Основні поняття теми: управління, менеджмент, процес прийняття управлінських рішень, стилі керівництва, соціальні прошарки колективу

Навчально-цільові задачі

Студенти повинні:

знати:

- складові та характеристики процесу прийняття управлінського рішення,
- фактори які впливають на ефективність прийняття управлінського рішення.
- стилі керівництва,

вміти:

- визначати етап процесу прийняття управлінського рішення,
- характеризувати особливості, значення та роль керівника на кожному з етапів прийняття управлінського рішення.

Питання для передаудиторної підготовки:

1. Визначення поняття управління.
2. Історія менеджменту. Школи управління.
3. Суб'єкт та об'єкт управління.
4. Закони науки управління
5. Принципи управління.
6. Методи управління.
7. Функції управління.
8. Культура управління.
9. Техніка управління.
10. Етапи процесу управління.
11. Типи управління.
12. Чинники, що визначають якість процесу управління.
13. Стилi керівництва.
14. Керівник і лiдер.
15. Компетентність керівника.
16. Соціальні прошарки колективу.
17. Спiлкування. Типи спiвбесiдників.
18. Людські якості, які визначають значення працівника.
19. Особливості системи охорони здоров'я.
20. Особливості управління в охороні здоров'я.
21. Етапи процесу прийняття управлінського рішення.
22. Зворотній зв'язок та типи контролю прийняття управлінського рішення.
23. Роль керівника медичного закладу формуванні умов щодо ефективної реалізації рішень, які прийняті.
24. Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу управління.

Додаткова література:

1. Дерябина В.Л. Научные основы управления здравоохранением /Рук-во по соц. гигиене и орг. здравооохр. В 2-х т. - М.: Медицина, 1987. - С. 41-85.
2. Журавель В.И. Основы менеджмента в системе здравоохранения. - Киев, 1994.- 335 с.
3. Журавель В.И., Вайнагій В.М., Рогач І.М. Керівник та підлеглий- Ужгород, 1997.- 237 с.
4. Журавель В.И., Мегедь В.П., Ушкевич Б.А. Руководителю-менедеру в помощь (словарь-справочник)-К., 1997.- 89 с.
5. Криштопа Б.П., Андреева И.М. Менеджер в системе здравоохранения. Киев, 1995. – 180 с.
6. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М.: "Дело", 1992. – 702 с.

Завдання для самостійної роботи:

Окресліть коло питань, які мають бути вирішені керівником медичного закладу шляхом прийняття управлінських рішень при виникненні наступної проблеми:

1. За даними щорічних звітів у лікарні за останні три роки відмічається значна плінність медичних кадрів, особливо лікарів.
2. У районній поліклініці одночасно пішли у декретну відпустку два дільничних лікарів, одночасно ще двоє лікарів виявили бажання піти на пенсію.
3. У туберкульозному диспансері протягом останнього півріччя зафіксовано два випадки захворювання на туберкульоз серед медичного персоналу.
4. До головного лікаря центральної районної лікарні звернувся пацієнт, що лікувався рік тому у хірургічному відділенні цієї лікарні, із скаргою про те, що в результаті переливання крові сталося зараження хворого на гепатит С.
5. Черговий лікар районної лікарні залишив без нагляду травмованого пацієнта, якого доставили в стаціонар в тяжкому стані після аварії. Пацієнт помер у приймальному відділенні.
6. Головний лікар під час відвідування неврологічного відділення лікарні вивів відсутність на робочому місті лікаря-ординатора. Через дві години лікар повернувся до роботи.
7. Завідувач лабораторії лікарні повідомив головного лікаря про відсутність певних реактивів, необхідних для проведення досліджень.
8. В доповідній записці головному лікарю міської лікарні завідувач інформаційно-аналітичного відділу звернув увагу на велику кількість помилок, яких припускаються лікарі під час заповнення облікових документів.
9. Після ремонту реанімаційного відділення будівельники залишили легкозаймисті фарби безпосередньо у відділенні, де у неділю сталася пожежа.
10. Під час планової перевірки з боку санепідслужби в кабінеті щеплень дитячої поліклініки було виявлено вакцини з терміном придатності, що закінчився.
11. Головний лікар діагностичного центру з річного звіту (розділ про кадрове забезпечення) довідався, що лише 20% лікарів протягом року пройшли курси підвищення кваліфікації з тематичного удосконалення.
12. Лікар терапевтичного відділення лікарні звернувся з проханням до головного лікаря перевести його в інше відділення, посилаючись на «неможливість знайти спільну мову із своїм завідувачем».
13. Пацієнтки пологового будинку звернулись до головного лікаря із спільною скаргою на одного з лікарів, звинувативши його у хабарництві.
14. За територією лікарні, яка межує з дачним містечком, під самим парканом лікарні місцеві жителі влаштували звалище будівельного сміття.
15. Під час чергової наради у головного лікаря старша медична сестра закладу доповіла, що протягом останнього місяця зафіксовано три крадіжки медичних препаратів в одному з відділень.

Типовий приклад. Ситуаційна задача

Завідувач хірургічного відділення центральної районної лікарні на черговій нараді у головного лікаря запропонував провести реструктуризацію ліжкового фонду: відкрити одне з додаткових відділень терапевтичного профілю (кардіологічне чи пульмонологічне) за рахунок скорочення ліжок в хірургічному відділенні, посилаючись на низьку середньорічну зайнятість ліжка в хірургічному відділенні.

Головний лікар повинен з'ясувати наступні питання:

- 1) потреба населення в хірургічних ліжках та показники використання ліжок хірургічного профілю за останні 5 років в даній лікарні;
- 2) рівень кваліфікації персоналу хірургічного відділення лікарні, середньорічна кількість проведених операцій, що припадає на одного лікаря-хірурга, летальність (у т.ч. післяопераційна) у відділенні;
- 3) показники використання наявного ліжкового фонду у терапевтичному відділенні;
- 4) потреба населення в ліжках різних видів терапевтичного профілю (рівні захворюваності населення по класах хвороб);
- 5) матеріально-технічні та кадрові можливості створення додаткового відділення терапевтичного профілю;
- 6) експертні оцінки керівників усіх підрозділів закладу (включаючи поліклінічного відділення, лабораторії і т.ін.) з приводу доцільності створення додаткового відділення;
- 7) результати опитування населення з приводу цього питання;
- 8) можливі альтернативні варіанти вирішення проблеми (створення або розширення існуючого денного стаціонару в поліклініці або відкриття відділення сестринського нагляду).

Логічна структура теми: МЕТОДИКА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Системний підхід в управлінні

■ Система – це сукупність компонентів, взаємодія яких між собою і зовнішнім середовищем породжує нові властивості системи, не характерні для її складових.

